

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (SOCIOLOGY)
EXAMINATION: MAY – 2024
THIRD SEMESTER

Subject: Marginalized Section and Society (SC-303)

Date: 28/05/2024

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.00 pm

Instructions: 1) Attempt any *Five* questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1)** Discuss causes and consequences of inequality and inequity in India Society. (20)
Q. 2) Define the concept of marginalization. Examine the present form of educational backwardness at Indian society (20)
Q. 3) Write a note on the relationship between migration and marginality in India. (20)
Q. 4) Explain in detail the subaltern perspective on Indian society. (20)
Q. 5) Explain the importance of representation in the education, polity and employment. (20)
Q. 6) Examine the interface between labour and gender in India. (20)
Q. 7) Write an elaborate essay on various tribal movements in India. (20)
Q. 8) Examine the condition of the displaced communities and their marginalization that takes place in the name of 'development'. (20)
Q. 9) Politics of rehabilitation of displaced people (20)
Q.10) **Write Short notes. (Any Two)** (20)
 a) Elite Class
 b) Poverty
 c) Hegemony
 d) Constitutional safeguard for the weaker sections

मराठी रूपांतर

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

२) सर्व प्रश्नांना समान (२०) गुण आहेत.

- प्र. १)** भारतीय समाजातील असमानता आणि विषमतेची कारणे व परिणामांची चर्चा करा. (20)
प्र. २) सीमांतीकरणाची संकल्पना सांगा? भारतीय समाजातील शिक्षणातील मागासलेपणाच्या सद्य स्वरूपाचे परीक्षण करा? (20)
प्र. ३) भारतातील स्थलांतर आणि सीमांतीकरण यांमधील संबंधांवर टीप लिहा. (20)
प्र. ४) भारतीय समाजाचा 'स्वाल्टर्न परिप्रेक्ष' (वंचितांचा दृष्टीकोन) सविस्तरपणे स्पष्ट करा (20)
प्र. ५) शिक्षण, राजकारण आणि रोजगारातील प्रातिनिधित्वाचे महत्व स्पष्ट करा. (20)
प्र. ६) भारतातील श्रम आणि लिंगभाव यांच्यातील परस्परसंबंधांचे परीक्षण करा. (20)
प्र. ७) भारतातील विविध आदिवासी चळवळींवर विस्तृत निबंध लिहा. (20)
प्र. ८) विस्थापित समुदायांची स्थिती आणि 'विकासाच्या' नावाखाली होणारे त्यांच्या सीमांतीकरणाचे परीक्षण करा. (20)
प्र. ९) विस्थापितांच्या पुनर्वसनाचे राजकारणावर विवेचन करा. (20)
प्र. १०) थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)
 अ) श्रेष्ठीजन / अभिजन वर्ग
 ब) गरिबी
 क) धुरुणीत्व / वर्चस्ववाद
 ड) दुर्बल घटकांसाठी सांविधानिक संरक्षण हमी